

НАРОД

Рукописи се не враћају.
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Колombo број 6.

ПОЛИТИЧКА КРИЗА

Са великим интересом очекивале су се вести о догађајима у рајхсрату, пошто се у правом мислило, да ће се од 3 јула, дана позива парламента, већ почети одигравати сцене, које ће бити веран израз стања у Аустрији.

Тога дана даће се прилика немачко-мађарским елементима, да излију сву мржњу на Југословене и остале потлачене народе, али у исто време даће се могућност и потиштењима, да храбро устану у одбрану својих права.

Но није се било успело сачекати 3 јули, него се, уочи сазива парламента, учинио још један последњи покушај од стране владајућих, да би се колико толико припремио парламенат за рад и духовно, било заплашили, било мистифицирали посебним призивањем и разговорима у поверљиву. Та тајанствена дошптавања уочи сазива дала су, може бити и неочекивано, повода за разне и интересантне коментаре.

Према вестима из Беча, Сајдлер је, уочи отварања рајхсрата, попријему шефова странака, био сазвао седницу министарског савета, коју је убрзо прекинуо и отишао цару у двор. По повратку из двора, не настављајући седницу, он је журно понова позвао шефове странака, и свакоме од њих посебнице дао извесна поверљива саоп-

штења, замоливши их да то чувају као тајну. Није се могло ни по чему закључити, шта би могли значити ови тајанствени и очајни напори у последњим часовима. Али ипак према »Зон-унд-Монтаг Цајтунгу«, посланици из опозиције, овако су резимирали резултат разговора: »Интересантно, али нема изгледа да ће успети.«

Према последњим вестима, Сајдлер је у аудијенцији тражио од цара одобрење да распусти парламенат. Ово одобрење није добио, и њему, дакле, није ништа друго остало било, но да се последњим апелом обрати шефовима странака.

Познато је већ, да је том приликом Сајдлер тражио од председника Југословенског Клуба, обавештење: да ли се могу очекивати бурни призори од југословенских посланика у парламенту. На то је дошао овај одговор: »Југословени ће изнети пред парламенат све оно што треба изнети, а немогуће је предвидети да ли ће се због тога десити бурни догађаји.«

Према »Фосише Цајтунгу«, Сајдлер је покушао утицати на шефове странака: да својим држањем не шкоде угледу монархије у иностранству, и да воде рачуна о опасној кризи због исхране, и најзад, да у дискутовању о ситуацији о италијанском фронту воде рачуна о интересима државе. Све

ово препоручено је било опозиционим странкама, и тражене су од шефова гаранције, да ће се све ово држати у тајности. Те гаранције од опозиције нису добивене.

Али како, у исто време, није добивено одобрење, да се парламенат распусти, Сајдлер је у немогућности да уопште и очекује какве резултате у раду са парламентом.

Ситуација у парламенту није претрпела каквих промена. Сајдлер може и сада рачунати на немачке националисте, Русине и неколико Латина ч. ј. на 200 гласова; мала група италијанских и румунских посланика подвојила се. Четири су уз Сајдлера, четири су у опозицији, шест њих се уздржавају од сваког гласања. Али зато Чеси и Југословени имају довољан број посланика, као и довољно храбрости, да покажу Сајдлеру, да су им преци интереси народа од интереса државних, као што су већ показали на првој седници од 3 јула.

ГУРОВА ЗАПОВЕСТ

Париз. — Генерал Гуро, сутрадан по крвавом поразу немачке офанзиве у Шампањи, упутио је четвртој армији дневну заповест, која гласи: »Ви сте сломили напор од 15 дивизија потпомаганих од других 10. Овај бојан ударац за непријатеља срећан је дан за Француску. Ја рачунам на вас; нека непријатељ буде тако увек дочекав, кад се буде усудио да нас нападне. Од свег срца, војници, ја вам благодарим«

— Наполе. Ја сам запослен, оболео, умро...

— А он не слуша и улици насилно.

— Зар ћу ти ја четрдесет пута говорити, врано псковска, да примам само од... Шта желите милости-ви господине?

У собу полако улази врло млад центамеч. Смокинг, црна машина, цветак титрице у петљици, из бочног џепа стрши угао љубичасте, марамиче. Лице обријано, носи енглески разделац. На уснама бајни осмех, у ком је све: добродушност, наивност, усхићење, стидљивост, — али такође и једна искрена, танка црта — природан, лукав комизам.

— Много уважени... високоталентирани... милион дивизијења... Ја и сам знам како је свима поклонилица нашег сјајног талента

У АЛБАНИЈИ

Париз. — У говору који је држао командант италијанских трупа генерал Фереро у Берату, изјавио је, да Италијани не долазе у Албанију у циљу освајања већ само да донесу народу слободу и независност. Одговорио му је Кадри поздрављајући италијанску војску и захваљујући јој на добротворном делу у корист Албаније.

КАД НЕМАЧКА СУДИ

Лондон. — Услови под којима живи данас румунска војска више су него понижавајући. Сваки војник има права на пушку и 160 метака. Румунији је дозвољено да држи у Бесарабији две дивизије, које замењују полицију, али обадве су састављене од елемената из Добруце, то јест од Румуна, Турака, Бугара и Јермена. Људи који су демобилисани и арађају се на своја имања у Влашку или Олтенију увек су под немачком присмотром. Официрима и војницима дозвољено је да носе униформе, али да носе све знаке њихових чиновна.

Сви без обзира на ранг дужни су да поздрављају официре, па чак и војнике немачке. Ово пошужење раздражило је многе Румуни и они се враћају у Молдавију, али мали број у том успева, услед забране и присмотре немачке команде. Ректификација фронта, који је тражила Аустрија уговором мира, дала је овој последњој цео венац Карпата са огромним шумама. Штета румунског народа, цени се на 2,5 милијарде франака. Економски услови у земљи, очајни су. Пошто су услови за

скуп сваки минут нашег дивног, прекрасног рада...

— Да, — грубо га прекида писац. — И сами видите да сам сад запослен, о чему вам је баш сад казала слушкиња. И најпосле ко сте ви до ђавола?

Али гост није збуњен. Његов глас постаје још њежнији, изговор још слађи, осмех још бајнији.

— Ј сам сарадник »Дневних Новина« — Бобки... Ево моје карте. Многобројни читаоци наших новина давно горе од радозналости, да дознају, на каквом позоришном делу ради сада ваше генијално перо. Каква нова пламена лица леже у вашем неисцрпном портфељу...

— Фу, ђаволе, — тешко уздише Крапивин. — Ништа ја не пишем. Никаква лица. Оставите ме на миру, Христа ради, г. Трепки...

обраду земљишта врло тешки, то је ове године врло мали део земље био обрађен, пролеће је било без кише, те ће и жетва бити врло слаба. Народ се врло хрђаво храни, утучен је несрећом, и трпи много од немачких власти. Услед хрђавих санитарских прилика појавиле су се све разне болести,

КАРЛОВ ПОКУШАЈ

Рим. — »Епока« уверава, да је крајем прошле године цар Карло био одлучио да Чешкој да самосталност подигнувши је на краљевство, у циљу, да би окончао чешку агитацију.

Ова је самосталност била дата само Чесија, који су тражили да се она прошири на њихову браћу Словаци, али цар на то није могао да пристане због тога што Словаци нападају под Мађарску и што се мађарска влада формално противила

томе. На тај начин овај царев пројекат је пропао.

НЕМАЧКО ПРИЗНАЊЕ

Лондон. — Хебарт Бејлеј јавља »Дејли Мелу«: »Ми бијемо али и нас туку.« То је фраза, коју је немачки поручник фон..... изрекао америчким заробљеницима као доказ њиховог високог морала. Овај официр, који је испитивао заробљенике, припадао је дивизији, која се борила у шуми Бело против Американаца. Он одаје част војницима Сједињених Држава-

Он признаје да се Америчка дивизија мора сматрати као изврсна да су иришне трупе пуне поуздања, узорне и нарочито високог морала.

Он констатује да су напади на шуму Бело вођени са дивном неустрашивошћу, али жали што није никако могао постигнути од заробљеника ни једно обавештење о америчким положајима.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — Дописник »Хавасове Агенције« на француском фронту јавља: Немачки заробљеници изјављују, да су им њихови официри тврдили: »Не треба да се плашите, Французи су у немогућности, да покушају ма и најмању офанзиву за дуго времена.« Команданти армија изјављују да је држање Савезника у офанзиви било дивно. Заробљеници су запрепашћени огромним бројем америчких трупа и држањем истих.

Ластови подвлаче, као врло значајну ствар, држање Американаца у борби. Ово је учинило тежак ути-

сак на непријатеља, коме је с надлежних места објављивано, да ће рат бити свршен, пре него што америчке трупе дођу.

Езмеђу Ене и Марне америчке су трупе постигле нове успехе. Смело и неуморном енергијом оне су поново принудиле непријатеља на одступање. У току битака ових последњих дана америчке су дивизије задобиле 6000 заробљеника, 10 топова и велики број рововаца и митраљеза.

Лондон. — (Званично). Сем артиљеријске активности на разним тачкама,

ФЕЛТОН

ИНТЕРВЈУ

Дванаест часова пре подне. Познати драматург Крапивин трчи тамо-амо по кабинету. Левом руком нервозно увија прамен косе над челом, а десном прави жест, који одговара томе месту у драми, које му никако не полази за руком... Поле његовог старог, зеленог, татарског поћног канута, с белим, дугуљастим пругама, лепршају се у стране. У ходу Крапивин кроз стиснуте зубе надувано декламује:

»Не! Не, проклетство, нећеш освете, већ хладно, вечно прсарење, остаће у мом срцу... Ти си разурнишила...«

— Го сподине...
»Ти си оскрнавила тај идеал... Не. То подножје, које...«

— Господине, неки је човек »пришодши«.
Крапивин се зауставља и гледа неко време на њу као иза сна разрогаченим очима.

— Лудо, — одговара он свирепо. — Ако се већ хоћеш правилно изражавати, онда треба говорити »пришодци«, а не — »пришодши«.

— Човек »пришодци«.
— Никог не примам. Наполе. Нема ме код куће... Какав човек?

— Неки мушкарац. Ја сам му говорила...

АНЕГДОТЕ

Наполеон I обрати се једном свом официру за време маневра: »Колико вам је година?«

— »Тридесет и једна, височанство.«

»Па зашто нисте напредовали?«

— »Височанство, стицајем околности неповољних по мене, које су без веас са мојим способностима, ја сам испао још из капетанског указа.«

Наполеон: »Онда одмах да иступите из војске. Не грпим малерозне официре!«

ПРЕСЕЉЕНА КЊИЖАРА. — Српска књижара М. Ристивојевић пресељена је до самог Серкла француског улица идући од Беле Куле на Марсовом пољу, с десне стране бр. 6.

»НАРОД« прима огласе по умереној цени. —

и јужно од Араса и источно од шуме Нисп, ништа важније на енглеском фронту.

Лондон. — (Званично). 8 јула неколико је авиоплана на четири тачке фронта бацило бомбе на разне објектине, на једној жељезничкој станици погођен је један депо муниције. У борби је оборено 5 непријатељских авиоплана. Четири наша нису се вратили у своју базу. Преко ноћи бачено је 13 тона бомба на станицу Секлен и Камбре.

Бугарска

Бери. — Први знаци држања нове бугарске владе виде се јасно у спору турско-бугарском. Малинов, који је дошао на власт понео је са собом и своје старе шовинистичке идеје. Тек што се попео на власт, он се пожурио,

да истакне питање о несугласицама између Турака и Бугара, и да одмах изјави Немцима, да не покушавају помирење између Турака и Бугара, на штету ових последњих.

Бугарски листови објављују владину полузваничну ноту у којој се изјављује, да влада неће да говори о исправци границе у Тракији, коју захтева Турска.

Држање бугарских листова према Турској и према Немачкој врло је огорчено и показује крајњу искључивост.

Према Франкфуртер Цајтунгу размисаола жење Турске и Бугарске ушло је у тако озбиљну фазу, да треба да привуче сву пажњу немачке владе. Цар Карло покушао је да измири Турке с Бугарима, али без успеха.

О побуни у Јарославу долазе детаљније вести. Оружане чете, добро организоване, нападе су ноћу на сва надлежства и организације бољшевика. Један цео пук био је опкољен, разоружан и заробљен. Пошту и телеграф заузели су револуционари. Ухапшене вође социјалиста били су већим делом одмах стрељани, нови револуционарни одбор издао је манифест, којим је објавио опасно стање и позвао све официре, који су се налазили у вароши, да се јаве и суделују у заједничком делу одбране. Влада је послала појачања. Настале су нове борбе, у којима су употребљени митраљеви, блиндирана аутомобили и пешка артиљерија. Прекинут је железнички саобраћај. Влада тврди да је побуну угушила, али, према другим вестима, борбе и даље трају.

Науен. — Руска влада известила је немачку, да је 13 најугледнијих чланова странке револуционарних социјалиста, који су умешани у атентат противу Мирбаха, стрељано. Многи други револуционарни социјалисти који су осумњичени, похапшени су.

Руска влада одобрила је, да се чување немачке амбасаде у Москви повери једном батаљону немачких војника који ће бити обучени у грађанско одело.

ЗЛОЧИННИ СУМАРЕНА

Париз. — Рибарске барке бр. 2016 и 2130 биле су 20 маја у два сата по подне на 18 миља северо-западно од Јесана, а налазиле се на остојању једне миље једна од друге. Очекивале су да падне ноћ и да спусте мреже, у томе тренутку појавио се један немачки сумарен. Сумарен се приближи барки 2130, до на 300 метара и отвори ватру из топова. Један метак убије једног матроза. Сопственик барке погођен једним метком у главу умро је у току дана. Остатак посаде спустио се на дно.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ
Преко ноћи на целом фронту само артиљеријска активност.

Једном локалном операцијом северно од Мондидеа Французи су заузели села Маји Ренвал, Сивијер и Обвијер.

Французи су задобили 350 заробљеника.

23 сата. — Сједне и друге стране Урка Французи су у нападима у току дана постигли задовољавајуће резултате упркос упорног отпора од стране Немаца, који су довели нове резерве.

Северно од реке, Французи су заузели и прешли Ле Плесие-Иле, стигли на западне цвице Улши Ла Вил и заузели село Монгри.

барке. После пуцања од 20 минута, сумарен прекрив ватру на барку 2130 и упути се барца 2016, коју је исто тако гађао из топова са кратког остојања, ранили су једног матроза и оштетили барку. После овога сумарен је кренуо на пучину и изчезао.

Никакав војнички разлог не постоји, који би могао да оправда ово поступање војничких ратних бродова, према рибарским баркама без оружја. На неколико дана пре овога упућен је демант из Науена, у коме се тврди, да је неистинито писање савезничких листова о злочинствима сумарена.

А одмах после овога торпиљирај је болнички брод «Лендовари Кестл», где су скоро сви болничари, болничарке, болесници и лекари подављени.

А најновији злочин је торпиљирање француског брода «Лидаана» ноћу 3 јула на северним обалама Шпаније. Пошто је брод потопљен, сумарен је уништио сплавове и чамце ватром из топова, и само је неколико лица спасло, један шпански торпиљер.

Дневне Вести

ИЗ КОНЗУЛАТА

Г.г. Р. Винтровић генерални конзул и Р. Шапоњић вице конзул премештени су из Солуна.

Г. Винтровић иде у Министарство Иностранних Дела за начелника одељења а г. Шапоњић за вице конзула у Ницу.

ПЕНЗИОНИСАН

Г. Лаазар Богичевић, инспектор мин. народне привреде, који се сада налази у Женеви, пензионисан је.

КУРС МОНЕТА

2 јула по новом било је на Женевској Берзи:
100 круна 41.— шв. фр.
100 левова 50.50 » »
100 фр. фр. 70.— » »
100 марака 70.10 » »
100 итал. лира 43.75 шв. франка.

Али курс круне, марке и лева нагло је и знатно пао после победе на Марни, а курс савезничке монете је знатно повећан.

ГРЧКА ОПЕРА

Вечерас «Тоска» Почетак у 9 и 10 часова.

МОСТОБРАН КОД ЖОЛГОНА.

На фронту између Марне и Ремса, водиле су се жестоке борбе између Ардра и Врињи. Француско енглеске трупе нападши јаке немачке положаје напредовале су више од једног километра и нанеле непријатељу тешке губитке.

Енглези су од своје стране задобили 300 заробљеника и 5 топова.

Северно од Мондидеа у локалној

операцији у којој су Французи јутрос заузели Маји Ренвал, Сивијер и Обвијер задобијено је 1.500 заробљеника од којих 30 официра.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Извршили смо многе препеда у непријатељеве линије, имамо заробљеника и увели смо митраље.

У једном сусрету артиљерије близу Мери, око 50 Немаца убијено је.

На више тачака побољшали смо наше положаје.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон. — Јављају ма велику брзину. Моћи ће се дигнути до 20.000 стопа висине.

Њихова брзина смањује на минимум опасност од непријатељске ватре. Летећи над ватреном зоном, они ће бити у стању, да веома брзо баце бомбе и да се врате у своје базе, да се поново снабдеју за излет.

Париз. — Мајор Фузвелт, син бив. председника америчке републике рађен је при последњим америчким нападима.

Париз. — Италијански краљ упутио је Поенкареу срдачне честитке поводом француске победе. Поенкаре је захвалио и додао да је двоструки непријатељски пораз за све Савезнике нова гаранција за коначну победу.

Ротендам. — Немачка Врховна Команда дала је своје трупе из Украјине због појачавања западног фронта.

Париз. — Заузеће Улшија је питање од неколико сати.

ма велику брзину. Моћи ће се дигнути до 20.000 стопа висине.

Њихова брзина смањује на минимум опасност од непријатељске ватре. Летећи над ватреном зоном, они ће бити у стању, да веома брзо баце бомбе и да се врате у своје базе, да се поново снабдеју за излет.

Париз. — Мајор Фузвелт, син бив. председника америчке републике рађен је при последњим америчким нападима.

Париз. — Италијански краљ упутио је Поенкареу срдачне честитке поводом француске победе. Поенкаре је захвалио и додао да је двоструки непријатељски пораз за све Савезнике нова гаранција за коначну победу.

Ротендам. — Немачка Врховна Команда дала је своје трупе из Украјине због појачавања западног фронта.

Париз. — Заузеће Улшија је питање од неколико сати.

БОЛУНСКИ ФРОНТ

У операцијама у Албанији заузели смо све висове јужно од Холта. На левој обали Деволта заузели смо висове села Избула и Корочава. Више на запад, наши храбри савезници Италијани заузели су кошту 900 код Мали Силвес.

Број заробљеника који смо задобили 8 и 9 јула износи 642 човека, од којих 8 официра и 2 аспиранта. Запленили смо такође један топ, 12 митраљеза и велики материјал.

Ове операције допуњују непрекидне успехе, које изводе италијанске и француске трупе у Албанији већ два месеца.

На македонском фронту је затишје сем на српском фронту где је велика активност артиљерије. Једно српско одељење смело је продорло у непријатељске ровове наневши непријатељу огромне губитке.